

ЩУКІНА (Коваленко) Юлія Петрівна -

кандидатка мистецтвознавства (2022), старша викладачка кафедри театрознавства Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського.

Лауреатка премії ім. Г. Квітки-Основ'яненка Харківської міської Ради в галузі театральної критики (2009), лауреатка Гран-прі Фестивалю мистецтв «Бриллиантовый Дюк» Міжнародної асоціації діячів літератури та мистецтва «Gloria» в галузі «Театр» (2020), лауреатка премії НСТДУ в галузі театрознавства і театральної критики (2021). Членкиня Національної Спілки театральних діячів (2005).

Викладає навчальні дисципліни:

Освітній рівень «Бакалавр» – «Історія та теорія театру анімації», «Історія світового театру», «Історія українського театру»;

Освітній рівень «Магістр» – «Основні тенденції розвитку сучасного українського театру», «Сучасні проблеми театральної критики та журналістики», «Новітні тенденції в сучасному режисерському мистецтві та сценографії театру анімації», «Науково-дослідницька майстерність», «Наукова практика», «Педагогічна практика», «Практика за фахом (театрознавство)».

Наукові профілі, контакти

ID ORCID 0000-0001-8329-6828

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=gh5uzpIAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Publons <https://publons.com/dashboard/summary/>

Електронна пошта: kovalenko_752016@ukr.net

Коротка біографія. У 2005 р. завершила навчання на кафедрі театрознавства Харківського Національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (магістр). Відтоді – викладачка, згодом старша викладачка відповідної кафедри. У 2009 р. закінчила аспірантуру на кафедрі театрознавства Київського Національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. У 2021 році захистила в ІМФЕ ім. М. Т. Рильського дисертацію «Еволюція театру оперети в контексті сценічної культури України другої половини ХХ - початку ХХІ ст.: жанровий аспект» зі спеціальності 26.00.01 «Теорія та історія культури» на здобуття наукового ступеня кандидат мистецтвознавства.

Наукові досягнення. Авторка понад 50 наукових та навчально-методичних публікацій. Учасниця близько 90 наукових конференцій.

Основні публікації:

Монографії:

1. «Владимир Воробьев. Отраженный в фантастическом реализме». LAP Lambert Academic Publishing (Saarbrücken, Deutschland). 2013.
2. Гама творчої долі Миколи Ковалю. Творчий портрет народного артиста України. Харків: Колегіум. 2019. 313 с., ілл.
3. Творча діяльність театрів оперети і музичної комедії України II половини XX – початку XXI ст.: жанровий аспект. Харків: Колегіум. 2021. 368 с., ілл.

Крім того, театрознавиця виступила авторкою ідеї, упорядницею та редактором, а також авторкою кількох статей до двох меморіальних видань:

1. Евгений Теодорович Русабров : Творческое наследие [исследования, критические статьи, методические работы, пьесы, выступления, письма]. Воспоминания современников : сборник (концепція і укладання Ю. Щукіної) Харків: Колегіум. – 2013. – 560 с.;
2. Пам'яті театрознавця Євгенія Русаброва (1955–2013). Вибрані матеріали науково-практичних конференцій 2014–2018 рр. (концепція і укладання Ю. Щукіної) – Харків: Колегіум. – 2018. – 243 с.

Основні наукові публікації:

1. Коваленко Ю. П. Рок-опера в Харківському театрі музичної комедії // Из докладов, представленных на V–IX Международных чтениях молодых ученых памяти Л. Я. Лившица : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2005. С. 37–42.
2. Коваленко Ю. Вплив режисури та педагогічних принципів Д. Козачківського, М. Крушельницького та В. Склярєнка на становлення театрів музичної комедії // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2007. Вип. 18 : Мистецтво та освіта сьогодні. С. 167–177.
3. Коваленко Ю. Український театр музичної комедії: зміна пріоритетів // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2007. Вип. 20. С. 254–262.
4. Коваленко Ю. Еволюція форм мюзиклу в постановках Харківського, Київського та Одеського музичних театрів (1980–2005) // Культура України : зб. наук. праць / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2007. Вип. 18. С. 144–153.
5. Коваленко Ю. П. Бродвейський мюзикл у вітчизняній етико-естетичній системі координат // Аркадія. Одеса, 2008. № 1 (19). С. 35–40.
6. Коваленко Ю. П. Режисерські проблеми актуалізації класичної оперети у сучасних театрах України // Наук. вісн. Нац. муз. акад. України ім. П. Чайковського : зб. наук. ст. Київ, 2009. Вип. 82. С. 275–284.
7. Коваленко Ю. Сучасна режисура вітчизняного театру музичної комедії // Часоп. Нац. муз. акад. України ім. П. Чайковського. Київ, 2009. № 3 (4). С. 69–75.
8. Коваленко Ю. П. Новаторство постановок мюзиклів «Весілля Кречинського» і «Справа» у театрах музичної комедії // Вісн. Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. 2010. Вип. 7. С. 52–69.
9. «Розумний арлекін» - С. Пасічник (штрихи творчого портрету актора) // «Когнітивне музикознавство - 2». Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 32. Збірник наукових праць ХНУМ ім. І. Котляревського. – Харків: 2011. – С. 205 – 217.

10. Коваленко Ю. І. А. Гріншпун та Ю. І. Гріншпун: два покоління режисерів музичного театру // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2012. Вип. 35. С. 108–116.
11. Режисерсько-педагогічний метод С. Пасічника як продовження традицій «Березоля»// Леся Курбас в контексті світової та вітчизняної культури. Матеріали міжнародної наукової конференції до 125-річчя від дня народження Леся Курбаса. 14-15 березня 2012 р. – Х., 2012. – С. 189 – 195.
12. Коваленко Ю. П. Сценографічний метод Михайла Івницького // Arkadia. Одеса, 2014. № 2 (39). С. 35–40.
13. Коваленко Ю. П. Проблеми вітчизняної режисури Театру музичної комедії в контексті імпортованої режисури // Вісн. Львів. нац. ун-ту імені Івана Франка. 2015. Вип. 16. Ч. 1. С. 168–178.
14. Коваленко Ю. Погляд із небуття: постать театрального критика В.С. Морського у документах справи репресованого // Харківський архівіст. 2013-2014 рр. – Х. 2015. – С. 100 – 109.
15. Коваленко Ю. «Театрик «Зелений Гусак», або Не дражніть публіку» К. Галчинського: досвід європейського театру абсурду на сцені ХАТЛ ім. В. Афанасьєва// Польські рефлексії в літературі та мистецтві Слобожанщини: Матеріали Міжнародного наукового симпозиуму, Харків, 2014 р. – Харків : Майдан, 2015 – С. 169-179.
16. Коваленко Ю. П. Роль сценографії у розвитку театру музичної комедії другої половини ХХ ст. // Мистецтво і шляхи його осмислення в дослідженнях молодих науковців України : матеріали VIII Всеукр. наук.-творч. конф. студентів та аспірантів / Харків. держ. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2008. С. 12–15.
17. Особливості театральної критики Володимира Морського (1920-і – 1940-і рр.) // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. – Х.: ХНУМ. – 2018. – Вип. 51. – С. 70-83.
18. Щукіна Ю. П. Біблійні рефлексії Українського театру музичної комедії // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 22–23 листоп. 2018. Харків, 2018. С. 191–192.
19. Щукіна Ю. П. Інтерпретації творів у жанрах «віденської» та української оперети режисером Юрієм Старченком // Традиції та новації у вищій архітектурній освіті / Харківська держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2018. № 5. С. 120–123.
20. Щукіна Ю. П. Інтерпретація роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита» Харківським театром музичної комедії («Чорна магія», 1988 р.) // Духовна культура України перед викликами часу : тези доп. учасників II Всеукр. наук.-практ. конф. / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 16 квітня 2019. Харків, 2019. С. 130–133.
21. Shchukina Yu. Relevance of the adventurous hero of musicals and rock operas on theatrical stages of Latvia and Ukraine // Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis. «A» daļa: Humanitāras un sociālās zinātnes. 2019. № 2. L. 42–50.
22. Щукіна Ю. Історіографія театру музичної комедії України в контексті досліджень зарубіжного театру оперети і мюзиклу// Зап. Наук. т-ва імені Шевченка. Т. 273 : Праці театрознавчої комісії. Львів, 2020. С. 29–43.
23. Щукіна Ю. Учень Леся Курбаса Олександр Івашутич як універсальний діяч театру музичної комедії// Аспекти історичного музикознавства : зб. наук. праць / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2020. Вип. 19–20. С. 345–357.
24. Shchukina Yu. Die ersten Inszenierungen der Rockoper in der Musik-Comedy-Theater der Ukraine // Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică. Academia de

- Muzică, Teatru și Arte Plastice. Chișinău. 2020. № 1 (36). С. 100–114. (ISSN 2345-1408, B).
25. Щукіна Ю. «Моя чарівна леді» Одеського театру музичної комедії (1963) як перший бродвейський мюзикл в СРСР // Духовна культура України перед викликами часу : тези доп. учасників IV Всеукр. наук.-практ. конф., Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Харків, 14 травня 2021 р. Харків, 2021. С. 104–107.
  26. Interpretations of the play *Blow, Wind!* By Janis Rainis in the Ukrainian theatre // Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis 2021. gads. 75. sējums 1. numurs. Lpp. 15 – 23.
  27. Діапазон сценічних втілень творів М. Кропивницького, М. Старицького та І. Тобілевича в театрі музичної комедії України (1936 – 2020) // Театр корифеїв як рушійна сила становлення національного театру та його впливи на сучасний український театральний процес. Науковий збірник за матеріалами XXVII Наукових читань, присвячених ювілейним датам М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого, Г. Затиркевич-Карпинської, С. Тобілевич 16 грудня 2020 р. Департамент культури КМДА Музей театрального, музичного та кіномистецтва України Музей Марії Заньковецької. К.: 2021. С. 84 – 93.
  28. Вистава «Лісова пісня» Львівського академічного театру ім. Леся Курбаса (2011, реж. А. Приходько): проблеми текстів і контекстів // Шляхи рівняйте Духові Його. Леся Українка: погляд зі Сходу. Матеріали науково-практичного форуму «Леся Українка й театр». Харків. 2021. С. 43-49.
  29. Розвиток жанру танц-рок опери в практиці Одеського академічного театру музичної комедії імені М. Водяного // Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки ... ХНУМ, 2021. № 60. С. 111 - 125.
  30. Проблеми театрознавчого фаху в медійному та освітньому просторах сучасної України Матеріали Міжнародного симпозіуму «Історична наступність у мистецькому та науковому континуумі». ХНУМ імені І.П. Котляревського. 2021. С. 143-146.

Ю. Щукіна має понад 550 критичних публікацій у виданнях України, Польщі та ін., в тому числі, у фахових часописах України («Музика», «Український театр», «Кіно-театр», «Культура і життя», «Просценіум», «Артерія»), Польщі («Teatr») – понад 100 статей.

Науково-педагогічне стажування в Харківській державній академії культури 11 березня – 11 травня 2021 року.

Входила до складу журі та експертних рад Першого та Другого Всеукраїнських театральних фестивалів «Мрій-Дім» (2012, 2013, м. Прилуки), Всеукраїнського фестивалю-огляду «Прем'єри сезону» (2014, м. Київ, 2021, м. Полтава); XXIV Міжнародного театрального фестивалю «Мельпомена Таврії» (м. Львів, 2022); V Всеукраїнського фестивалю-премії «ГРА» (м. Київ, 2022).